DZIENNIK
Wyroków Sądu Kassacyinego
XIĘSTWA WARSZAWSKIEGO.
TOM II.
ODDZIAŁ CZWARTY.

Nro 42.

FREDERYK AUGUST.
z Bożey Łaski Król Saski Xiąże Warszawski etc. etc.

Wszem w obec i każdemu z osobna komu o tém wiedzieć należy wiadomo czyniemy, że Sąd Nasz Kassacyiny Xięstwa Warszawskiego wydał wyrok następuiący:

Działo się w Warszawie, w Pałacu zwykłych posiedzeń Rady Stanu, Krasińskich zwanym, na posiedzeniu zgromadzonego Sądu Kassacyinego dnia dwudziestego czwartego Kwietnia tysiąc ośmset dwunastego roku.

SĄD KASSACYINY.
Xięstwa Warszawskiego.

W sprawie Skarbu publicznego, zanoszącego rekurs przeciw wyrokowi Kommissyi Sądu Appellacyinego w dniu dwunastym Maia tysiąc ośmset dziesiątego roku zapadłemu, przez pełnomocnika Skarbu Me-

cenasa Szymona Grochólskiego, mimo nie stawienia się strony do Kassacyi powołanéy, to iest Wiktoryi z Zakrzewskich i Franciszka Łempickiego małżonków, w dobrach Zakrzewie Departamencie Płockim zamieszkałych, gdy od udowodnionego wręczenia im na dniu ośmnastym Grudnia roku zeszłego tysiąc ośmset iedenastego rezolucyi Kommissyi Podań i Instrukcyi sprawę przyimuiącéy czas Art. 42. i 44. Organizacyi Sądu Kassacyinego przepisany upłynął:

Maiąc sobie uczyniony następuiący wniosek:

Na dobrach Zakrzéwie w Departamencie Płockim, Powiecie Wyszogrodzkim położonych, Wiktoryi z Zakrzewskich i Franciszka Łempickich, dziedzicznych, zahypotekowana iest summa talarów szesnaście tysięcy, na osobę bywszego Justitz Kommissarza Szmit, który ią w roku 1804. odstąpił na rzecz Starozakonnego Jakóba Lewina, Bankiera Kwidzyńskiego, zaięta pomiędzy summami na mocy Konwencyi w Bajonnie zawartéy ustąpionemi na rzecz Skarbu Xięstwa Warszawskiego. Franciszek Łempicki swoim i małżonki swoiéy imieniem wytoczył sprawę do Trybunału pierwszéy Instancyi Departamentu Płockiego przeciw Skarbowi Xięstwa Warszawskiego, twierdząc, iż nie odebrał waluty w summie talarów szesnaście tysięcy, tylko w summie dwanaście tysięcy, i że resztuiąca summa talarów cztery tysiące dla większego tylko bezpieczeństwa przypisaną została. —

Trybunał rozwięzuiąc spór wyrokiem swym zapadłym dnia dwudziestego drugiego Lutego tysiąc ośmset dziewiątego, postanowił, że ieżeli Łempicki przysięgą stwierdzi, iako na kapitał nie więcéy iak talarów dwanaście tysięcy odebrał, Skarb nie więcéy od powodów żądać będzie miał prawo. — Od tego wyroku Skarb odwołał się do Kommissyi złożonéy z członków Sądu Appellacyinego, która wyrokiem swym zapadłym w dniu dwunastym Maia tysiąc ośmset dziewiątego zatwierdziła wyrok Trybunału z tą tylko odmianą, iż Łempiccy Małżonkowie, oboie nakazaną przysięgę wykonac maią, i że po wykonaniu onéy summę tylko talarów dwanaście tysięcy wypłacić obowiązani będą.

Od wyroku tego Mecenas Grochólski na mocy Dekretu dnia dwudziestego osmego Lutego tysiąc ośmset iedenastego Art. 3go imieniem Skarbu odwołał się w przyzwoitym czasie do Sądu Kassacyinego z powodów:

1. że wyrok zaskarżony zapadł przeciw wyraźnemu prawu,
2. że tenże Sąd między temi samemi stronami dwa sprzeczne sobie wydał wyroki.

Na poparcie pierwszego powodu przytacza Mecenas:

że Konwencya Baiońska zastąpuie mieysce urzędowéy cessyi, co do legitymacyi Skarbu;

że na fundamencie uchwał Rady Stanu z dnia dziewiętnastego i dwudziestego dziewiątego Października tysiąc ośmset osmego iako i reskryptem Ministerii Sprawiedliwości pod dniem ośmnastym Sierpnia tysiąc ośmset osmego roku Kommissyom Sądowym wskazanym zostało, — ażeby przy rozpoznawaniu między dłużnikami summ Baiońskich, a Skarbem publicznym zachodzących sporów, te tylko dowody za legalne przyimowane były, które na księgach hypotecznych wsparte i stosownie do praw pruskich przeciwko Cessyonaryuszowi wnoszonemi bydź mogą.

że w skutek takowych przepisów a szczególniey §§. 175. aż do 181. Ordynacyi hipoteczněy pruskiéy, excepcye względem nieodebranéy w zupełności waluty, tyle tylko względem trzeciego posiadacza dokumentu, to iest cessyonaryusza są obowiązuiącemi, ile przez podaną w czasie 38. dni od daty nastąpionéy ingrossacyi zaciągnionego długu do Akt hypotecznych, protestacyą są zapewnione; inaczéy po upłynieniu 38. dni, gdy obligacya w ręce trzeciego przeydzie, przeciwko temu, iako trzeciemu posiadaczowi, wnoszoną bydź nie może i dłużnikowi tylko regres do pierwiastkowego wierzyciela służy;

że zatém Łempiccy nie udowodniwszy podanéy do Akt hypotecznych w czasie protestacyi, iedynie zaprzeczenie uczyni-

wszy, iako na summę zahypotekowaną talarów szesnaście tysięcy, nie więcéy iak talarów dwanaście tysięcy wyliczonéy sobie waluty odebrali, i że taka tylko summa od pierwiastkowego wierzyciela im była zapłaconą, wbrew prawu powyżéy zacytowanemu do przysięgi przypuszczonemi zostali.

Na udowodnienie drugiego powodu do Kassacyi, składa Mecenas wyrok zapadły w Kommissyi Sądu Appellacyinego dnia dwunastego Czerwca tysiąc ośmset dziesiątego roku, między Skarbem a Józefem Burskim o nieodebraną walutę, przez któren ostatni z podobnemi excepcyami niedopłaconéy waluty odsądzony, i z excepcyą wniesioną oddalony został; i ztąd chce wywodzić, że ponieważ wyrok zapadł między Skarbem iako cessyonaryuszem, a dłużnikiem summy Baiońskiey, i o tę samą rzecz, Sąd Appellacyiny dwa sobie sprzeczne wydał wyroki.

Po wysłuchaniu rapportu Kommissyi Podań i Instrukcyi oraz wniosków Królewskiego przy Sądzie swoim Prokuratora który

do uwag swoich, w sprawie Skarbu przeciwko Franciszkowi Łempickiemu mężowi teraźnieyszéy rekursuiącéy, odwołuie się, — i na tych samych zasadach domaga się odrzucenia rekursu.

SĄD KASSACYINY

zważywszy

iż Skarb Xięstwa Warszawskiego stał się nabywcą kapitałów Bajońskiemi zwanych przez Akt dyplomatyczny;

zważywszy

iż akt ten iest dostateczną i iedyną legitymacyą dla Skarbu, a zatém iż tenże Skarb nie iest w przypadku składania wykazu hypotecznego w ten sposòb, iak gdyby się stał nabywcą przez cessyą między prywatnemi zaszłą;

zważywszy

iż w skutku konwencyi Bajońskiéy wykazy hypoteczne przez dekret Królewski trzynastego Grudnia tysiąc ośmset osmego amortyzowane zostały, i iuż za niebyłe uważane bydź winny;

zważywszy

iż niemasz śladu w Aktach, iakoby sam pierwiastkowy wierzyciel na wykazie hypotecznym nie dopłacenie waluty zapisał, a nawet okoliczność ta mogłaby tylko służyć przeciw nabywcy, potrzebuiącemu dla swéy legitymacyi zaświadczenia hypotecznego, i iuż przy samym nabyciu o niedopłacenie waluty ostrzeżonemu, ale nie przeciw Skarbowi inny tytuł nabycia maiącemu, i przy nabyciu niewiedzącemu o nie doliczeniu waluty.

Zważywszy

iż powyższe zasady oparte na akcie dyplomatycznym wychodzą z obrębów Sądownictwa kraiowego, a zatym w żadnym Sądzie rozpoznawane bydź nie mogą;

zważywszy:

iż dekret Krolewski dwudziestego osmego Lutego, tysiąc ośmset iednastego, odsyłaiąc spory o niedoliczenie waluty do zwyczaynych Sądów konstytucyinych, inne zaś co do legitymacyi, do Rady Stanu, nie wzruszył powyższych zasad wypływaiących z aktu dyplomatycznego, ponieważ bez nich nie byłoby legitymacyi, i wszelkie processa stałyby się bezskutecznemi;

zważywszy naostatek:

iż strona powołana, w celu zapewnienia sobie excepcyi, nie użyła właściwych, od iéy woli zawisłych, prawami rządu zeszłego iako to §§. 175. 176. 177. Organizacyi hypoteczney, tudzież §§. 738. 739. tyt. IX. Części I. prawa powszechego pruskiego wskazanych,

przeciw każdemu na wiarę ksiąg hypotecznych nabywaiącemu, a zatém i przeciw Skarbowi służących, i Sądowemu rozpoznaniu podług obmowy wyżéy namienionego dekretu Królewskiego podległych śrzodków, to iest; iż nie zaniosła w przeciągu trzydziestu ośmiu dni do ksiąg hypotecznych protestacyi o niedoliczenie waluty, a tak sama przez własne zaniedbanie pozbawiła się téy excepcyi;

Rekurs Skarbu publicznego, przeciw Wiktoryi z Zakrzewskich i Franciszkowi Łempickiemu małżonkom niestawaiącym zaocznie rozsądzaiąc

Wyrok zaskarżony kassuie — summę czterdzieści dwa złotych przez Skarb w papierze stemplowanym od wpisu złożoną zatwierdza, takąż summę równie w stemplowanym papierze od ninieyszego wyroku przez powołanych opłaconą mieć chce, tychże na powrócenie kosztów rekursuiącemu Skarbowi skazuie, i sprawę w celu nowego rozsądzenia Wydziałowi drugiemu Sądu Appellacyinego odsyła. — mocą ninieyszego wyroku.

(podpisano.) WEGLENSKI M. St. Prezyduiący.

(L.S.) L. Osiński Pisarz Sądu Kass.

Wydrukowač.
Felix ŁUBIENSKI
Minister Sprawiedliwości,

Zgodno z Oryginałem
(L.S.)
Antoni Joneman
Sekr. Jeneralny: